

'Ontwikkelen vanuit het creatieve brein'

Bij Kleinlab in Amsterdam-Noord lijkt het alsof je een kunstenaarsatelier binnenstapt. Overal kleuren, materialen, retrovoorwerpen en wanden vol knutsels. Kinderen leren vanuit hun creativiteit, is de overtuiging van eigenaar Suzanne Huis (47). Een opmerkelijk kindercentrum dat kinderen alle ruimte biedt om te ontdekken. Geen thema's, geen voorbeelden, geen opdrachten én geen oordelen.

👤 **Carla Overduin**

👤 **Suzanne Huis en Carla Overduin**

Z

Ze is begonnen zoals veel gepassioneerde kinderopvangondernemers. Omdat ze denkt dat het beter kan. Suzanne Huis ontdekte als docent beeldende vorming in het voortgezet onderwijs hoe effectief het is om kinderen te laten werken vanuit hun 'creatieve brein'. 'Als je een halfuur per ochtend ontdekkend en creatief bezig bent, maak je zoveel hersenverbindingen aan dat ook taal en rekenen veel beter gaan. Creativiteit is de motor van de economie. Onze maatschappij schreeuwt om innovatie, maar opvang en onderwijs zijn daar niet op ingericht. Ik kreeg kinderen in de klas met een creatief trauma: "ik kan niet tekenen." Als kind moet je helemaal niet bezig zijn met goed of slecht. Dat is mijn drijfveer: hoe kan je in opvang en onderwijs kinderen

stimuleren om vanuit hun eigen fantasie oordeelvrij te werken en te ontwikkelen?'

De bekende druppel was het moment dat Suzanne zelf twee jonge kinderen naar kinderopvang bracht. 'Mijn zootje huilde als ik hem achterliet en nog steeds als ik

Suzanne Huis

Carla Overduin

hem ophaalde. Ik ging met een knoop in mijn buik naar mijn werk.' Ze besloot voor zichzelf te beginnen. Ze las alles wat ze maar kon vinden over pedagogische visies en maakte samen met een collega een businessplan. Ze vonden in Amsterdam-Noord een locatie, een oud vervallen fabriekspand. 'We wilden een industrieel pand met hoge plafonds en veel licht. We zijn een jaar bezig geweest met verbouwen, hebben alles zelf uitgekozen en veel ook zelf gedaan.' Kleinlab opende in 2012 zijn deuren en is gegroeid van vier naar zes groepen (0-4 en bso).

Kinderkeuken

In de grote kinderkeuken klimt een meisje van bso-leeftijd op een stoel om pannenkoekenmeel uit de kast te pakken. 'We gaan bakken', kondigt ze aan. Kleinlab doet zijn naam eer aan; kinderen hebben hier de vrijheid om zelf aan de slag te gaan.

Het gebouw is een feestje voor de ogen, met retrotegeltjes op de vloer, veel hout en diverse mini-ateliers waar kinderen met macaroni en piepschuim plakken. Overal ligt materiaal: kleurige klossen dik garen, flesjes gekleurd water, een naaikoffer. Suzanne: 'De ruimte is een pedagoog. We

bieden veel openeindmateriaal waarmee kinderen zelf kunnen fantaseren. We gebruiken ook recyclingspullen van tweedehandswinkels, veel dingen uit het echte leven.' Er wordt muziek gemaakt en verkleed in de theatterruimte waar kleurrijke kleding aan lange rekken hangt. Er wordt gebokst en capoeira beoefend in een grote lichte sportruimte, en buiten is een avontuurlijke natuurspeelplaats. Alles ademt prikkeling en uitdaging. Een voorbeeld zijn de lage kippentrappetjes, waar baby's op een soort loopplank omhoog mogen kruipen. 'Daar schrikken mensen soms van, maar ook baby's willen uitproberen. Een kind weet zelf tot hoever het kan en wil gaan. Een kind heeft een eigen wil om zich te ontwikkelen en wij respecteren die autonomie.'

Foto's

Opvallend is hoeveel er wordt tentoongesteld van wat kinderen maken. Veel muren zijn behangen met werk of foto's ervan. 'Documenteren is waarderen', aldus de Kleinlab-oprichter. 'Elk mens, elk kind wil gevolgd worden. Het begint met observeren, waarbij je als professional een terughoudende rol hebt. Je laat het kind vrij van-

uit de eigen fantasie werken. Door veel vast te leggen volg je de interesses en ontwikkeling. Zo weet je wanneer je nieuwe materialen kan aanbieden.' Voor een familie-wand met foto's van kinderen en hun families staat een bankje. 'We maken graag de verbinding met thuis. Hier kan je even verdrietig zijn als je mama mist', aldus Suzanne. 'We erkennen gevoelens, emoties mogen er zijn. Je mag huilen of boos zijn. We remmen of sussen niet, be-grenzen alleen: je mag iemand bijvoorbeeld geen pijn doen. Laat het kind ontladen, dan is de emotie ook snel over. Het heeft het recht om boos te zijn. We willen geen balk opwerpen tussen hoofd en hart. Vervolgens kun je samen praten over hoe je hiermee kunt omgaan. We straffen en belonen ook niet. Het kind weet dat het er mag zijn.'

Hoge bezetting

Kleinlab telt vijftig medewerkers, inclusief invalkrachten en facilitair personeel. Suzanne gelooft in een ruime inzet van medewerkers. 'We hebben bijvoorbeeld op onze peu-tergroep gemiddeld 4,5 uur per dag een hogere bezetting dan de bkr.' De pedagogisch medewerkers zijn vooral hbo'ers. 'Niet omdat ik geen spw'ers wil, maar we kiezen mensen die affiniteit hebben met kunst en cultuur en dan kom je vanzelf in de hbo-hoek. Ik selecteer mensen vooral met mijn hart. Gevoel is het belangrijkste, want je moet onze visie echt leven.'

De huispedagoog heeft een belangrijke rol. 'Zij geeft alle trainingen. In de beginjaren kreeg iedereen 2,5 uur per maand training, nu is dat iets minder. Maar kdv-mede-werkers krijgen nog altijd vier en bso-medewerkers zes trainingen per jaar. Nieuwkomers krijgen een Kleinlab-basistraining en er zijn twee studiedagen per jaar.' Suzanne Huis ontdekte dat haar eigen visie over het werken met kinderen sterk overeenkomt met Reggio Emilia. Daar-naast waardeert ze de visies van Emmi Pikler, Aletha Sol-

ter, Jesper Juul en de ideeën van Janusz Korczak en Rudolf Steiner. Maar haar uitgangspunt is: 'we leren mensen vooral spiegelen. Alles begint bij jezelf. Als je kinderen be-geleidt, moet je je afvragen: wat heb ik van mijn ouders meegekregen, wat is van mij en wat komt van het kind? Als je niet naar jezelf kunt kijken, kun je gedrag niet ver-anderen. Dus onze training gaat niet alleen over de peda-

'Als je niet naar jezelf kunt
kijken, kun je gedrag niet
veranderen'

gogische visie, maar ook over: hoe pas ik dat zelf toe en waarom? Feedback is hierbij belangrijk. Zowel voor kinde-ren als medewerkers geldt: je mag jezelf zijn en je mag fouten maken. We stimuleren openheid naar elkaar toe. Een open aanspreekcultuur is veel belangrijker dan de vierogenregel. Emotionele veiligheid zit vooral in transpa-rantie en feedback.'

Droom

Heeft Suzanne Huis nog een droom voor Kleinlab? 'Ik merk dat Kleinlab nu vooral autochtone ouders trekt. In het voortgezet onderwijs werkte ik veel met kinderen en ouders met een migrantenachtergrond. Ik geloof dat men-sen met een verschillende achtergrond veel van elkaar kunnen leren, daarom streven we bij Kleinlab naar meer diversiteit, zowel onder de kinderen als het personeel. Maar mijn echte droom is een middelbare school vanuit de Kleinlab-visie, waarbij we het creatieve brein en de au-tonomie van het kind stimuleren. Dan kunnen we de lijn doortrekken van onze opvang naar een scholengemeen-schap.' <